

Tar Castberg feil?

Herr redaktør.

«Arbeiderbladet» for 10/4 d.å. inneholder bl. a. en artikkel under tittelen «Elverumsfullmakten og C. J. Hambro æret.» Undertegnede, som er en stor Hambro-beundrer, er meget glad over at Hambro endelig har fått sitt minnesmerke. I nevnte artikkels siste avsnitt heter det bl. a.:

«Etter forslag fra Hambro vedtok det tre kvarter lange stortingsmøte tre vedtak. Det siste av dem har fått navnet Elverumsfullmakten.» osv.

I et skrift, «Juridiske Stridsspørsmål» i Norges nyere Historie, uttaler professor *Frede Castberg*, side 57 bl. a.:

«NA kan man etter min mening ikke si at Elverumsfullmakten ble vedtatt av Stortinget. Det faktiske forhold er at den beslutning som ble foreslått av Stortingets president, overhodet ikke ble sat

Farmand 3/5 - 1969

5

under votering. Møtet ble hevet før det var stemt over forslaget.»

Høyesterettsadvokat *Anneus Schjødt* sen. uttaler om samme emne i «Riksrådsforhandlingene i 1940» side 16, siste avsnitt:

«Disse uttalelser fra Hambro og Stray harmonerer lite med den oppfatning av Elverumsfullmakten som etter hvert har dannet seg.»

Jeg tror dette spørsmål (om Elverumsfullmakten er en realitet eller ikke) interesserer folk som — i likhet med den store sannhetssøker, avdøde overlege Scharfberg, — er opptatt av hva som faktisk foregikk i 1940. Jeg har inntrykk av at dette på enkelte vesentlige punkter forveksles med hva man etterpå svært gjerne har ønsket skulle ha foregått. I historien tør det være farlig å forveksle realiteter med ønskemål.

Bjerka

John Sand

Herr redaktør.

I «Farmand» for 3. mai 1969 fremholder *John Sand* spørsmålet: «Tar Castberg feil?» i at Elverumsfullmakten ikke ble vedtatt av Stortinget.

Også professor *Jon Skeie* hevdet at der ikke ble votert over emnet 9/4-40, og om så hadde skjedd ville det vært ugyldig fordi Stortinget ingen rett har til å transportere sin konstitusjonelle rett til lovgivning.

I 1940 ble stortingsforhandlingene brent. Men i 1945 ble der innlevert til Stortinget et privat oppbevaringsreferat. Stortinget bemyndiget sine 6 presidenter til å utrede saken og de avgjorde enstemmig at Elverumsfullmakten ikke hadde eksistert. Jfr. Dokument nr. 5 (1945) av 7. august 1945. I Dokument nr. 2 (1945), hvor presidentene reetablerer Stortingets forhandlinger på Elverum uttalte presidenten, *C. J. Hambro*:

«Stortinget bekrefter alene ved sin beslutning den generelle adgang til å gi provisoriske anordninger som Regjeringen har i den tid da Stortinget ikke er samlet.» Det er Grunnlovens § 17, der om anordninger bestemmer «dog maa de ikke stride mod Konstitutionen og de (saaledes som efterfølgende §§ 77, 78 g 79 bestemme) af Stortinget givne Love. De gjælde provisorisk til næste Storting.»

Oslo

Sverre Helliksen

er ef-
t Egl
andre
Midt-
Men
klart
banon
e - og
re enn
Sinnal-

er det kommunene som skal ha
apaveret for den lokale havnefor-
valtning.

**Aresord er
ikke delbart**
Av M.
Kaulbars-Staudinger

I Morgenbladet skrives om nye
vårderinger av krigen i Norge.
Oberstløytnant Holtfodt synes
men, at en officer kan ha to
slags aresord. Ett for tyskar och
ett annet for andre mennesker.
Det finnes nog bare ETT Ares-
ord.
VI hade efter frihetskriget i
Finland 1918 en överstelöjtnant
som försvarschef (krigsminister).
Det kom i något sammanhang
fram att han under frihetskriget
hade varit fange hos de röda.
Mot givet aresord hade han dock
rymt. När detta kom fram erhö-
ll han omedelbart avsked från sin
post. Ett aresord är icke delbart.
Bäste oberstlöjtnant Holtfodt.